

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів других класів

Важливим компонентом освітнього процесу в початкових класах є оцінювальна діяльність, що здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, суб'єкт-суб'єктного підходів та передбачає партнерську взаємодію вчителя, учнів та їхніх батьків або інших законних представників (далі - батьки). Основними функціями оцінювання є мотиваційна, діагностична, коригувальна, прогностична, розвивальна, навчальна, виховна, управлінська.

Навчальні досягнення учнів других класів підлягають **формуальному і підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню**. Оцінювання результатів навчання учнів у других класах здійснюється вербально.

Формуальне оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів, процесу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності, забезпечення індивідуальної траєкторії розвитку особистості, є невід'ємним складником освітнього процесу та здійснюється постійно.

Об'єктами формуального оцінювання є процес навчання учнів, а також результат навчальної діяльності на певному етапі навчання. Провідна роль у формуальному оцінюванні належить критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів. Орієнтирами для визначення критеріїв формуального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до першого циклу навчання (1 - 2 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі.

Формуальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу учнівських портфоліо, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу («Світлофор», «Мікрофон», «Вихідний квиток» тощо).

Під час організації формуального оцінювання вчитель працює за таким алгоритмом: .

1. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей.
2. Ознайомлення учнів із критеріями оцінювання.
3. Забезпечення активної участі учнів у процесі оцінювання.
4. Забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність

(рефлексія).

5. Корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Педагогічне спостереження за навчальною та іншими видами діяльності учня здійснюється учителем протягом року. Залежно від мети спостереження, вчитель може оцінювати дітей в різноманітних ситуаціях, коли вони працюють в парі, групі, індивідуально. Оцінюються також не тільки навчальні результати учня, але і його активність, зацікавленість, мотивація, що є також важливими цілями у початковій школі.

Результати педагогічних спостережень (зміни в поведінці учня, його емоційних реакціях, мотивації, вольових проявах, зниження чи підвищення результативності навчальної діяльності тощо) фіксуються в зошиті спостережень учителя. Ці нотатки дозволять йому під час підготовки до уроку дидактично доцільно визначати навчальні завдання для кожної дитини та під час індивідуальних зустрічей з батьками, аргументовано обговорювати результати навчання учня та способи їх удосконалення, аргументовано робити записи у свідоцтві досягнень на початку та наприкінці навчального року. Зошит спостережень учителя ведеться у довільній формі, є його особистим документом та не підлягає перевірці з боку адміністрації.

У другому класі діти започатковують ведення портфоліо у вигляді папки з прикріпленими аркушами таблиці для переліку робіт та графою для дати або іншому форматі, за спільним рішенням учителя та учнів. До портфоліо долучають малюнки, діагностичні та інші письмові роботи, їх результати, а також результати творчої та проєктної діяльності учнів.

Результати формульовального оцінювання відображаються в оцінних судженнях учителя/учнів/батьків, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. Оцінні судження вчителя мають бути об'єктивними, конкретними, чіткими, лаконічними, доброзичливими, слугувати зразком для формулювання оцінних суджень учнями. В оцінному судженні зазначають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмових вимог.

Підсумкове тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів у другому класі здійснюється протягом навчального року за результатами опанування ними теми, кількох тем, розділу програми тощо. Підсумкове завершальне оцінювання здійснюється в кінці навчального року з метою визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Підсумкове тематичне оцінювання здійснюється вербально за результатами виконання діагностичних робіт, розроблених на основі компетентнісного підходу, які можуть бути усними чи письмовими у формі тестових завдань, комбінованої роботи, практичної роботи, усного опитування тощо. Підсумкове завершальне оцінювання навчальних досягнень учнів передбачає узагальнення інформації про їхній навчальний поступ протягом навчального року, при цьому не передбачає проведення окремих діагностичних робіт. Результати підсумкового

завершального оцінювання учитель визначає на основі власних педагогічних спостережень, результатів тематичного оцінювання, аналізу учнівських портфоліо та фіксує у Класному журналі і свідоцтвах досягнень. Свідоцтво досягнень заповнюється вчителем двічі на рік. У жовтні заповнюється лише його перша частина, у травні - перша і друга частини. Інформація про формувальне та підсумкове оцінювання результатів навчання учня є конфіденційною. Вона обговорюється лише під час індивідуальних зустрічей учителя з учнем/ученицею та його/її батьками або консультацій з фахівцями, які беруть участь у розробленні індивідуальної траєкторії розвитку учня.